

MAKÓI NÉPÚJSÁG

DEMOKRATIKUS POLITIKAI NAPILAP

A moseli német hídfő összeomlott Koblenz körül is elérték a Rajnát a szövetségesek

Newyork. A szövetséges főhadiszálláson ma bejelentették, hogy a kanadai első és a 9. amerikai hadsereg lényegében megsemmisítették a németek hídfőjét a Mosel nyugati partján és ami hátra van: az a németek teljes fölszámolása. A németek főlobbantották a Moselen átvezető két hidat. A Rajna keleti partján létesített hídfőt kiszélesítették. Helyenként fél, néhol másfél kilométert nyomultak előre. A né-

metek messzehordó ágyúkkal megkísérelték elpusztítani a *Ludendorft* hidat, de ez nem sikerült. A szövetséges repülők elűzték a hidat bombázni szándékozó német repülőket. Délebben a 3. hadsereg Koblenz előtt elfoglalt egy várost, Koblenztől északra is elérték a Rajnát. A szövetséges főhadiszálláson 23 ezerre becsülik azoknak a német katonáknak a számát, akiket a Rajna nyugati partján Koblenztől északra

most közrefogtak. A két előnyomuló szövetséges hadsereg nagy mennyiségű hadiszákmányt is ejtett. A moseli német hídfő összeomlása után most már 65 kilométeres szakaszt tartanak megszállva a kanadai első hadsereg csapatai a Rajna nyugati partján. Ebben a körzetben mesterseges köd takarja el az ellenség elől a szövetségesek hadmozdulatait.

A nagy szív

Az ember itt is, ott is összehasonlítást hall a mai idők és az 1918-as események között. A magyar munkásság első nagy kísérletét, amellyel a tőkésék uralma helyett meg akarta teremteni a maga érdekeinek megfelelő államát, összehasonlítják a mai időkkel, amikor a világ egyetlen, hatalmas szocialista államának hadserege szabadította fel a munkásságnak. A felszabadulás kísérlete és a felszabadítás között különbség van, más tehát a munkásság mai célja és magatartása.

Egyesek meglepődéssel veszik tudomásul — nemcsak azok, akiknek okuk van tartani az ellenkezőjétől — a rekláms propagandának ezt a *cífolatát*. Mások nincsenek ezzel megelégedve. Sokan — különösen a munkásosztály harcosai közül — a rajtuk esett sérelmek és bántalmak miatt bosszúért kiáltanak, szigorúbban kívánják megbüntetni a politikai bűnösöket és a nép ellenségeit, mint ahogy azt a demokratikus ország ideiglenes kormányának rendeletei lehetővé teszik.

A 918-as forradalom mindig fegyver volt a reakció kezében. Ezzel dorongolta állandóan a munkásság törekvéseit, ezzel rémítette a középosztályt és ezzel festett a kommunizistáknak kétségbeesetten hazug, megfélemlítő ábrát. Amikor az oroszok elfoglalták városunkat, a bukás szélén álló reakció már kepeket között a nemlétező kivégzésekről és terrortól. Vajon milyen vérműveket keltene, ha ezek meg is történtek volna? A hazatérő katonák és a propagandának felült monoklitte visszaestek volna abba a tévhiedelembe, melynek áldozatai.

Ma az is hazajön, akinek valami bűne van. A hazatérők félnek, de bíznak. Bíznak, talán abban is, hogy vissza lehetne lépni valahogyan a régi rendszert, de még többen bíznak a hatalomra jutott munkás megértő, *többember* nagy szívében is.

József Attila így ír erről a nagy szívről:

... Ily kormos nagy szívet
az látott, hallott,
ki napot látott
füstjében fulladni meg,
ki látkelését hallotta
a föld
sok tárnás mélyeinek!...

Bánhatták a munkásságot, a természet, a világ az övé és munkájáé! Ő uralkodik munkájával az elemeken s uralma törvényszerű. A háború füstje alatt a véres föld ugyanaz a föld, melynek mezőit és tarját munkások művelik meg. Minden ember ennek a földnek gyermeke és min-

Tokió gyárnegyedei romokban

London. Távolkelet: Közép-Burmban elfoglalták *Mandalay* városának felét. — A Csendes-óceánon Yvoima szigetén az ellenállás gyengül. Az amerikai

tengerészgyalogság az ellenséges erőket a sziklasziget északi részébe szorította. A szombati Tokió elleni támadásról beszámoló kijelentették, hogy az amerikai

óriás bombázók nagy támadása után a japán főváros gyárnegyedei izzó, füstölő, üszkös romhalmazzá váltak.

Pomerániában 300 községet foglaltak el az orosz erők

London. Keleti front. *Pomeránia* elvágott és körükerített részeiben tovább folyik a vörös hadsereg előnyomulása. A második fehérorosz hadsereg elfoglalta *Lauenburg* városát *Danzigtól* északnyugatra, amely az elvágotti *Kelet-Pomeránia* utolsó nagyobb közlekedési központja volt. Ebben a körzetben több mint 300 községet foglaltak el és több mint 3000 német katonát holtteste maradt a csataterén. A keleti front középső szakaszán, amely *Berlinnel* szemközt húzódik, biztonsági okokból egyelőre nem adnak ki jelentést. *Stettin* előtt négy községet foglaltak el, *Stettin* az orosz ágyúk tüzeiben áll.

olajgyárat bombáztak. *Moszkító* bombázók 19 egységet követő éjszaka támadták *Berlint*.

London. A déli arcvonal. *Bolognától* délre a szövetséges 5. hadsereg csapatai javítottak hadi állásaikon és két magaslatot elfoglaltak.

Az olasz kormány nyilvánosságra hozta *Rómában*, hogy a déli olaszországi amerikai és angol fogolytáborokból 30.000 olasz

katonát szabadon bocsátottak. Ez a 30.000 szabadon bocsátott katonát beosztást nyert a szövetségesek oldalán a németek ellen harcoló olasz kötelékekbe.

Moszkva. Kudarcot vallott Norvégiában az elrendelt mozgósítás, amellyel az ifjúságot akarták munkaszolgálatra kényszeríteni a németek. A rendőrség intézkedései ellenére senki se akar jelentkezni munkaszolgálatra.

A tavaszi mezőgazdasági munkák sürgős teendőit beszélte meg a termelési bizottság

A város termelési bizottsága ülést tartott, hogy megbeszélje a tavaszi munkálatokkal kapcsolatos sürgős teendőket. A földművelésügyi miniszter rendelete értelmében munkatervet kell kidolgozni annak megvalósítására, hogy a rendelkezésre álló emberi és igaeerővel, valamint vetőmaggal minden talpalatnyi föld bemunkáltassék.

Az értekezlet utasítást adott a gazdakörzet vezetőknek, hogy a jövő hét közepéig állítsák össze, hogy a körzetieknek mekkora a területé, mennyi ebből a már bevetett terület és mekkora terület vár még bemunkálására és a bemunkálásához mennyi iga áll rendelkezésre. Jelenteni kell, hogy a rendelkezésre álló iga és

emberi erő elegendő-e és a rendelkezésre álló vetőmaggól hiány vagy többlet mutatkozik-e? E jelentések alapján — szem előtt tartva a kölcsönös megsegítés elvét — fogja a termelési bizottság intézkedéseit meghozni.

A termelési bizottság tárgyalta még a földmunkás szakszervezetnek azt a kérését, amelyben az ürmősi mélyszántású földeknek fokhagyományag természetű céljaira való igénybevételeit kérte a Nemzeti Bizottságtól. Ebben az ügyben — az érdekelt gazdák meghallgatása után — a termelési bizottság úgy döntött, hogy az érdekeket összeegyeztetve, a következő ülésén hoz határozatot.

Hullámzó harcok a Balaton körül

Moszkva. Magyarországon a Balatontól északkeletre a németek folytatták az oroszok elleni támadást. A jelentések szerint egyes pontokon sikerült a németeknek jelentéktelen ékeket verni az orosz állások közé. Azonban a németek vesztesége úgy emberben mint hadianyagban aránytalanul magas.

Délen Bolognához

közelednek a szövetségesek

London. A szövetséges légiereő bővíti az arcvonal mögött húzódó német közlekedési hálózatot. Nehéz bombázók *Gelsenkirchen* közelében szintetikus

denkinek munkálnia, építeni kell a jövőt. Annak is, aki tegnap nem alkotott, nem dolgozott vagy tévelygett, hamis úton járt és kárára volt az emberiségnek.

Nagy szív a munkásság szíve, de az egész világ gondját hallatja dobbanásában. Megértő ez a szív, de a megértés nem a harcoss szellem feladása! A nép elleni bűnök elkövetői el fogják nyerni méltó büntetésüket! A munkásság ébren őrökdiik saját sorsa felett, számoltartja ellenségeit és semmiféle hatalom nem lesz képes céljai megvalósítását megakadályozni.

Mentor.

HIREK

— Oktató előadás. A Kommunista Párt 14-én, szerdán este 6 órakor oktató előadást tart a Munkásotthon nagytermében, csak tagok részére. Pontos megjelenést kérünk.

— Adomány a Hadikórháznak. Szilágyi Sámuel, Baross-utca 7. szám alatti lakos a hadifoglyokórház részére két kocsi szalmát adományozott.

— Adomány a Nemzeti Segély részére. A Makói Református Egyház 1000 pengőt, a pitvarosi Kommunista Párt és Földmunkás Szakszervezet 1068.50 pengőt, továbbá természetben befolyt: 372 kg liszt, 25 kg bab, 545 tojás, 2 liter mák, 1 és fél kg szalonna és zsír, szappan, törülköző és szalmazsák 1—1 db.

— Orvosi hír. Dr. Batka István belgyógyász és röntgen, OTBA és MÁV pályorvos, szakorvos I. hó 7-én rendelését megkezdte. Rendel: d. e. 8—10-ig és d. u. 3—4-ig. Ellátom az OTBA I. sz. körzetet és mindkét körzet ellenőrzését. Az OTBA II. sz. körzetet dr. Hajdú Ferenc látja el. (Lakása: Megyeház-u. 9a.)

MAKÓI NÉPBANK gazdaságilag indokolt rövidlejtiratu kölcsönöket folyósít. Telefon 64.

— Felhívja a Szabad Szakszervezetek összvezetősége az összes szakmák vezetőségét, hogy kedden délután 6 órakor összvezetőségi ülést tart a szokott helyen. A vezetőség.

— Felhívja a Szabad Szakszervezetek vezetősége az összes makói szervezett munkások vezetőségét és tagjait, hogy március 15-én délelőtt 10 órakor a Munkásotthonban gyülekezzenek, ahonnan testületileg vonulunk ki a Kossuth szoborhoz a szabadság napjának méltó ünneplésére. Minden szervezett munkás ott legyen. Tisztelettel: A Vezetőség.

MAKÓI NÉPBANK átköltöztött a régi üzlethelyiségébe. Pénztári órákat tart reggel 9-től 12-ig.

— A Nemzeti Parasztpárt hivatalos óráit minden nap délelőtt 9 órától tartja, Megyeház-utca 6. sz.

— Újabb sókiutalás a kereskedőknek. Felhívja a közellátási hivatal a kiskereskedőket, hogy a kiadandó sómennyiségről elszámolásaikat e hó 14-ig feltétlenül adják be. Ugyanakkor értesíti a közellátási hivatal a kiskereskedőket, hogy a napokban újból részesülnek sókiutalásban. A kiutalt sót a közellátási hivatal értesítéséig a nagyközönség részére

kiszolgáltatni nem szabad. Egyben a hivatal felhívja a közönség figyelmét, hogy a kiosztott sőt takarékosan és beosztással használja.

MAKÓI NÉPBANK értesíti ügyfeleit, hogy korábban elhelyezett betéteit bármilyen összegben azonnal kifizeti. Új betéteket kamatozásra elfogad.

— Anyakönyvi hírek. Házasságra jelentkeztek: Szabó András János Ilonával. — Házasságot kötöttek: Bartha Sándor Kis Juliánával.

Az orvosok és gyógyszerészek szakszervezetének közleménye

A háborús időknek egyik természetesen következménye a létfontosságú árucikkekben feltartóztatatlannal bekövetkező árhátrány. A felfokozott kereslettel, illetve elhasználódással szemben áll a termelés visszaesése. Ez a helyzet állt elő a gyógyszerrel is. Az utánpótlás hiánya miatt a készletek lassan kimerülnek. Az orvosok úgy segítenek embertergysaikon, hogy a rokonhatású gyógyszerek rendelése mellett igénybeveszik a jól bevált házi gyógyszereket is. Egybehangzó orvosi vélemény szerint az életmód szabályozással, étrendi előírással, hideg-meleg-víz gyógy-móddal, gyógykúrával, testi tisztasággal és higiénikával környezet megteremtésével a betegségek nagyrésze elkerülhető, illetve a már meglévő betegség igen kedvezően befolyásolható. Nem kell tehát kétségbeesni, ha egyik vagy másik gyógyszer nem szerezhető be, mert a kezelő orvos a legtöbb esetben pótszerek és bevált házi szerek rendelésével sikeresen tud küzdeni a nem elhanyagolt betegségekkel szemben.

Időszerű problémák Battonyán

Végigtekintek a határon. Mindenütt feketélik a föld, csak itt-ott éktelenkedik egy-egy barna folt. A letörtetlen kukoricások. Nem olyan most, mint máskor a határ. Más esztendőben ilyenkor az első tavaszi szél már zöld búzavetéseket ringatott. Most fityulve siklik el a kopár földek felett, tépázza a megmaradt kukoricákat.

A legégetőbb legidőszerűbb probléma most a vetés. Vetni kell mindenféleképpen, nem szabad paragon hagyni egyetlen talpalattnyi földet sem. Vetni kell búzát, tengerit, zabot, árpat, amit lehet.

Ha az ember körülnéz a gazdátársadalomban, szomorúan kell tapasztalnia, hogy sehol sem fogják fel kellő komolysággal a dolgokat. Mindenki beszél, de sehol sem cselekszenek. A gazdátársadalom — igen helytelenül — újra a szerződött munkástömegekre akar támaszkodni, még mindig a régi éhberéti akarja a földjét megmunkáltatni.

De nézzük csak a munkástömegeket, a földhöz, lerongyolódott, szegény parasztságot. Mi az óhaja, mi a kívánsága, mi a véleménye mindezekről a dolgok-

ról? Elgondolásuk egyszerű és világos: Össze kell írni a községben legelsősorban az elhagyott földbirtokokat. Fel kell szólitani a parasztagdákat, vajjon mennyi földet képesek családjukkal együtt megmunkálni. Ha nem képes egész birtokát megmunkálni, felesleges földjét neki is rendelkezésre kell bocsátani ebben az esztendőben. Az ilyképen összeírt földekből ki kell elégíteni a földigénylő tömeget.

Vannak egyes hangok, különösen a gazdátársadalomban, amelyek haszonbér fizetését tartják szükségesnek a kiosztandó földek után.

Ezreket az a válasz: Gondolkozzék egy kissé minden gazda, el lehet-e kívánni attól a szegény parasztsaládtól, akinek sem igája, sem másféle eszköze nincs a föld megmunkálására, a haszonbér fizetését. El lehet-e kívánni, hogy a tíz körmével megmunkált föld után csak egy szem búzát, vagy másféle terményt is fjessen? Hiszen látjuk, tudjuk, iga kevés, minden hold föld felszántása százkakba kerül. Lehet-e még most is, ebben a háborút vesztett országban profitra spekulálni?

A földmunkástömegek óhaja egy: földet! A létünk parancsa egy: minden talpalattnyi földet bevetni! Mi, földmunkások feldúrunk minden paragon maradt földet, bevetünk mindet földet, de haszonbér fizetni nem tudunk! Ellenben kifizetjük a földre eső adót.

Az államkincstár e szerint is sokkal több jövedelemhez jutna, mert hiszen köztudomású dolog, hogy a kisbirtokok aránylag sokkal jobban meg vannak adózva, mint a nagybirtokok. A földmunkások megfizetik a kisbirtok után járó adót, de ne legyen senki ebben az országban, aki még mindig a munkástömegek kizsákmányolásából akar hasznot húzni.

A probléma komoly, az idő sürget; a megoldás csak ez lehet.

(P. F.)

KEREMEM FERJEM, Fruza Györgyöt, táb. sz. 434. 5 h. fogottolt vonatszagnál teljesített katonai szolgálatot, Kunszentmiklósa vonult be. Kérem a házajót bajtársakat, ha tudnak róla, értesítsék agadó feleségét, Fruza Györgyné, Kiszombor, Jenő-major. 1036

Berényi Gyula (anyja Takács Ilonaj) ki a 2. századnál volt, hozzátartozó jelentkezzenek a Szabadság nyomdában Helásznál. 1036

Fajlaxta mangalica kanokkal lehet párosítani Királyhegyesi-út 24.sz. a. 668 20-30 lánco kért kiadó felesbe vagy haszonbérbe Bálvány-u. 1. 732

Mardi-délután, igaz Ferenc előtt 7 és fél ktb. föld hagyományak vagy feles művelésre kiadó. Takarmányra is van eladó. Diós Imre, Kálvin-u. 38. sz. Ugyanott egy idősebb ember honapsanak felvétetik. 876

KISS ÖSZERTAR, Főter. vess. cserepl. elad ruhament. bútor, háztartási cikk. kelet és kerli szerszámokat. 884

FEBREVÁRI délután 4 kat. hold föld kiadó. Ért. Nap-u. 2. 897

AKI TUD EZERKÖI, A LOVAKRÓL, 500 pengő jutalomban részesül darabonként: Világos pen kanca, jegyel: balnyakán korona, pofasútor jobb 9-587-32, bal I. osztályú, hátbélve jobb m.t./13, bal 32/3, bal hátúlia kesely. — Sötétepen kanca, jegyel: balnyakán korona, pofasútor jobb 9-14-32, bal I. osztályú, hátbélve jobb m.t./13, bal 32/2, bal hátúlia kesely. — Világospepi paripa, jegyel: hátbélve jobb m.t./3, bal 42/42, bal hátúlia kesely. — Fekete mán 2 éves, jegyel: balnyakán 9-587-43-57, két hátúlia hiba csúg, sarok kesely. Cim: Fekete Fecene, Makó, Dóll ugar 62/6, vagy Arany János-utca 30. sz. 908

KAKASBAN 300 kőve levelescsntka eladó. Ért. Petőfi-u. 18. sz. 911

KIADÓ FÖLD az Igási-úton a 2 kán-nál, 1 kat. hold hagyama alá. Ugyanott női kárképár eladó. Ért. Kürt-u. 4. sz. 913

KIADÓ FÖLD a Nagyszörgön belüli 10 kat. hold föld hagyama alá vagy esetleg felesbe kiadó. Ért. Hold-u. 18. sz. 916

LESI SZÖLÖKBEN, a Sipos házlađa mellett: 400 négyzetgölj jól megfegyázott föld gyümölcsfákkal feles művelésre azonnal kiadó. Megtudható a Mezőgazdasági vasútlelben, zöldségtáca. 918

KIADÓ egy udvari bútorozott szoba. J6-kal-u. 1. sz. 919

Tanyásböröst kereseek jó feltételek mellett. Ért. Apaffy-u. 10. 925

CSONZFOGADÁS. Az ardiaci hegygazdaság t. hó 11-én délután 3 órakor gazdaszámolást és csőszfogadást tart a csőszháznál. Csősznek valók ugyanott jelentkezenek. Hegymegbízott. 927

ELADÓ két szekéreny. Körösi Csoma Sándor-u. 31. sz. 929

A FÖLDEAKI Földmunkás Szakszervezetek takarmányukorrépa mag van eladó minden mennyiségben. Beszerezhető náluk. 930

KÉTSZOBÁS lakást mellékkelhelyiséggel, vagy magátházat kereseek bérbe azonnal. Cim: Andrassy-u. 27. sz. 931

INGYEN LAKÁS. Udvarbantartásért eyszobás-konyhas lakást adok. Cim: Berger Márton, Desszevly-ter 31. 932

EGY VAGY KÉT bútorozott szobát kereseek albérelbe. Cim: Hubat György, Szegedi-u. 3. 934

KIADÓ FÖLD a mezőhegyesi útfélen 7 kat. hold föld kiadó. Ért. özv. Gera Mihály-nál Föld-u. 50. 944

KERESUNK egy jómagáviselétű idősebb embert, akinek hozzátartozója nincs, úgy lenne velünk, mint családtag s aki minden munkában segítőkész, értekezni lehet Igó 4. szám alatt F. Kiss Imrénével reggel 7 óráig, délután 4 óráig. 945

MINDENESLÁNYT kereseek. Gyermekkerékpárt, kis bányabundát és férfi télikabátot vennék. Kibnyai igazgató. 946

A FÖLDEAKI magystron 5 köbűös föld felszántva hagyama alá kiadó. Ért. Boncos-telep 6/a. sz. 947

BARÁNY-U. 78. számú ház eladó. Ért. ugyanott vasárnaponként. 948

Sötétszürke kalapomat szombaton éjjel a szőlővár elvitte. Becsületelt megtaláló a Szabadság nyomdába vigye be, ahol jutalomban részesül. 952

KIADÓ FÖLD a Penyák-dűlőben 2 kat. hold föld bármilyen termény alá felesbe vagy haszonbérbe kiadó. Ért. Szikszai-u. 43. sz. alatt. 954

HORVÁTH Antal-ingó 439 négyzetgöljű földje haszonbérbe, esetleg felesbe kiadó. Ért. mindennap Sat. István-ter 7. 952

EGY IDŐSEBB asszonyt háztartás vezetésére tanyára kereseek. Cim Kisefalvai. 961

MÉLY gyermekkoosít vennék. Liget-u. 9. sz. em. 954

ELADÓ HÁZHELY. Értekezni lehet Kigyó-u. 12. 956

ÉRTEFT jutlrayra eladó, vagy takarmányért cserébe. Hosszú-u. 8. 957

KIADÓ 2 kat. hold föld kukoricának a palotai út mentén. Tamás György tanyája mellett. Ért. Bajza-u. 56. sz. 959

BÁRMILYEN kártalost és fonást vállalkozó Nagyszörgön-u. 28/c. Szalontai Imre-né. 961

GERIZDESEN 26 lánco föld kukoricának felesbe kiadó. Ért. Wekerle-u. 12. 963

KIADÓ a palotai út mentén 1 köbűös föld felesbe kukorica alá. Ért. Hosszú-u. 17. 964

Menyasszonyok!

Míg az anyagom tart, eredeti felvételeket készítek bármilyen méretben. Szükség esetén felvételhez látványt is adok. Műtermem nyitva pinel nap délelőtt és áramkészdőtől este.

Közleka gyermekfotóképzőszete Főtör, Hitelszövetkezeti ház. 933

Felelős szerkesztő: KISS IMRE
Felelős kiadó: SZABÓ JANOS „Szabadság” nyomda, Makó, Szegedi-utca 1. szám.